

Vzpomínka na básníka Jiříka Třanovského

V Krížkovského ulici ve Valašském Meziříčí najdete na jednom z domů pamětní desku, která připomíná, že v letech 1615-1625 ve městě působil Jiří Třanovský. Protože v těchto dnech uplyne 420 let od narození Třanovského, je na místě připomenout alespoň krátce životní osudy této mimořádné osobnosti a jeho vztahu k Valašsku.

Jiřík Třanovský se narodil v Těšíně v r. 1592. Studoval na slavné univerzitě ve Wittenbergu a poté se věnoval pedagogické činnosti v Praze, v Holešově a od r. 1615 ve Valašském Meziříčí, kde působil jako rektor na městské škole.

S Třanovským přišla na Valaško osobnost s vynikajícím vzděláním, s hudebním a literárním talentem a evropským pohledem. Ihned se aktivně zapojil do činnosti místního evangelického sboru a stal se též členem literátského bratrstva v Meziříčí. Talentovaný Třanovský

navázal ve Valašském Meziříčí na své básnické pokusy z dřívějších let a vedle latinských od a hymnů začal skládat písně.

Z rektorského místa odešel Třanovský v r. 1616, kdy se stal evangelickým knězem. Po dobu jeho kněžského působení se pod-

jít do exilu, neboť nebyl ochoten jako kněz přestoupit na katolickou víru. Zbytek života prožil ve Slezsku, hlavně však na několika místech na Slovensku, kde také r. 1637 zemřel. Své přátele ve Valašském Meziříčí opouštěl s opravdovým smutkem a po celý

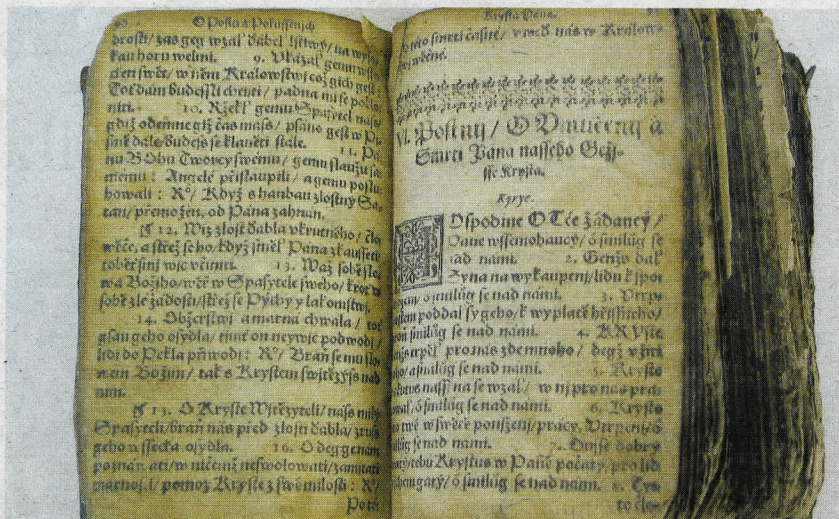
na Valašsku nebyl zapomenut, je sbírka starých tisků v muzeu Valašské Meziříčí. V ní se dochovalo velké množství evangelických knih, mezi nimi přes 60 Třanovského kancionálů, které doprovázely tajné evangeliky v nelehkých časech protireformace. Ja-

ko skvost mezi nimi září první vydání nejslavnějšího Třanovského díla Cithary sanctorum (Písně duchovní staré i nové) z roku 1636, kancionál, na němž pracoval autor řadu let a do něhož zařadil i písně složené ve Valašském Meziříčí. Lidé je jako písně milovali, neboť pomáhaly, konejšily, dávaly naději a posilovaly ve víře. Svým dílem se stal Jiří Třanovský nesmrtelným.

Text: Mgr. Jiřina Fabiánová, historik, muzeum Valašské Meziříčí

Foto popisek: První vydání Třanovského Cithary

sanctorum, vydané v Brewerově tiskárně v Levoči v r. 1636. V České republice se dochovaly do dnešní doby jen 2 exempláře tohoto kancionálu.

le dochovaných písemných svědectví náboženská evangelická obec ve Valašském Meziříčí a Krásné značně rozšířila.

V r. 1625 musel Třanovský ode-

zbytek života se s nimi snažil udržovat kontakty. Mezi obyvatelstvem zanechal jeho desetiletý pobyt hlubokou stopu. Konkrétním důkazem toho, že Třanovský